

Feljegyzés

Tárgy: Összefoglaló az Olimpia Charta rendelkezéseiről

I. ÖSSZEFOGLALÓ

Az Olimpiai Charta („**Charta**”) az Olimpiai Mozgalom alapvető szabályait, valamint a Nemzetközi Olimpiai Bizottság („**NOB**”) által elfogadott kiegészítő szabályokat tartalmazza. A Charta szabályozza az Olimpiai Mozgalom szervezetét, tevékenységét és működését, valamint meghatározza az Olimpiai Játékok megünneplésének feltételeit.

A Charta (i) kifejezi az Olimpizmus alapelveit és legfontosabb értékeit, (ii) a NOB alapszabályát képezi, valamint (iii) meghatározza az Olimpiai Mozgalom legfőbb jogalanyai, a NOB, a Nemzetközi Sportági Szakszövetségek („**NSSZ**”), a Nemzeti Olimpiai Bizottságok, valamint a téli és nyári Olimpiai Játékok („**Olimpiai Játékok**”) Szervezőbizottságai („**Szervezőbizottságok**”) kölcsönös jogait és kötelezettségeit. Valamennyi fenti jogalany köteles mindenkor tiszteletben tartani a Charta rendelkezéseit.

A jelenleg hatályos Charta 2016. augusztus 2-án lépett hatályba.

A Charta hat fő fejezetre tagolható. I. Fejezet: Az Olimpiai Mozgalom; II.-III.-IV. Fejezet: A Nemzetközi Olimpiai Bizottság; A Nemzetközi Sportági Szakszövetségek; A Nemzeti Olimpiai Bizottságok; V. Fejezet: Az Olimpiai Játékok; VI. Fejezet: Intézkedések és Joghátrányok, Fegyelmi Eljárás és Vitarendezés.

II. A CHARTA I. FEJEZETE: AZ OLIMPIAI MOZGALOM

A Charta I. Fejezete az Olimpiai Mozgalomra, a NOB-ra, az Olimpiai Kongresszusra, az Olimpiai szolidaritásra, az Olimpiai Játékokra, valamint az egyes Olimpiai jelképekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Az Olimpiai Mozgalomba tartozik valamennyi szervezet, sportoló és egyéb személy, amely a NOB hatósága és vezetése alatt áll és a Chartát magára nézve kötelezőnek ismeri el. Az Olimpiai Mozgalom három fő jogalanya a NOB, az NSSZ-ek, valamint a Nemzeti Olimpiai Bizottságok (részletesen lásd a jelen feljegyzés III. fejezete), de magában foglalja a Szervezőbizottságokat, valamint a nemzeti sportszövetségeket, egyesületeket és személyeket, ideértve a sportolókat, a bírókat, játékvezetőket és edzőket is.

Az Olimpiai Játékok, valamint az azokhoz kapcsolódó valamennyi jog a NOB kizárólagos tulajdonát képezi, ideértve különösen, de nem kizárólagosan az Olimpiai szimbólumok (a Chartában pontosan körülírt Olimpiai szimbólum, zászló, jelmondat, embléma, himnusz, fáklya és láng) hasznoszerzési, kereskedelmi vagy reklámozási célú felhasználásból származó bevételeket. A NOB ezen jogait felhasználási szerződés keretében jogosult átruházni.

III. A CHARTA II-III-IV. FEJEZETEI: AZ OLIMPIAI MOZGALOM LEGFŐBB JOGALANYAI

A Charta részletes szabályokat tartalmaz a NOB, a NSSZ-ek, valamint a Nemzeti Olimpiai Bizottságok szervezetére, összetételére, tagjaira és működésére vonatkozóan.

1. A NOB

A NOB egy nemzetközi, nem kormányzati és nem haszonszerzési céllal, határozatlan időre létrehozott szervezet, amelynek célja a Chartában meghatározott küldetés teljesítése. A NOB székhelye Lausanne, Svájc. A NOB céljának elérése érdekében jogosult jogi személyeket, például alapítványokat vagy gazdasági társaságokat létrehozni, vagy azokban irányítási jogokat szerezni.

A NOB tagjai kizárólag természetes személyek lehetnek, és a tagok összlétszáma nem haladhatja meg a 115 főt. A NOB tagjainak többsége hivatallal vagy tisztséggel kapcsolatban nem álló természetes személy, egyéb tagjai aktív sportolók, az NSSZ-eknél, valamint a Nemzeti Olimpiai Bizottságoknál elnöki, végrehajtó bizottsági vagy vezető tisztséget betöltő természetes személyek.

A NOB feladatait az alábbi szervek látják el:

1.1. A NOB Közgyűlése

A Közgyűlés a NOB tagjainak gyűlése, amely a NOB legfőbb szerve, és amelynek határozatai jogerősek. A Közgyűlése évente egyszer rendes ülést tart. Rendkívüli Közgyűlés összehívását a NOB Elnöke vagy a tagok legalább egyharmada kezdeményezheti írásban.

A Közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között a Charta elfogadása vagy módosítása, a NOB egyes tisztségviselőinek megválasztása, az Olimpiai Játékok rendezésére jogosult város („**Rendező Város**”) kiválasztása, a Nemzeti Olimpiai Bizottságok, és az NSSZ-ek, valamint ezek szerveinek teljes hatályú elismerése.

1.2. A NOB Végrehajtó Bizottsága

A Végrehajtó Bizottság a NOB ügyvezetéséért és vezetésért felelős szerv, amelynek főbb feladatai közé tartozik többek között a Charta betartásának felügyelete, a Közgyűlés napirendjének megállapítása, a NOB tagként megválasztásra javasolt természetes személyek nevének előterjesztése, és az Olimpiai Játékok rendezésére irányuló pályázati eljárás felügyelete.

1.3. A NOB Elnöke

Az Elnök képviseli a NOB-ot és felügyeli a NOB valamennyi tevékenységét. Az Elnököt a Közgyűlés tagjai közül nyolc évre választja, amely egy alkalommal meghosszabbítható.

A Charta lehetővé teszi, hogy a Közgyűlés, a Végrehajtó Bizottság, vagy az Elnök számára tanácsadó céllal bizottságokat hozzanak létre. Ilyen bizottság különösen a Sportolói Bizottság, az Etikai Bizottság, a Jelölő Bizottság, az Olimpiai Szolidaritás Bizottság, a Pályázó Város Pályázatértékelő Bizottság, az Olimpiai Játékok Koordinációs Bizottsága, valamint az Orvosi és Tudományos Bizottság.

A NOB hivatalos nyelvei az angol és a francia.

A NOB működésének finanszírozása érdekében adományokat fogadhat el, továbbá saját bevételre tehet szert különösen például a közvetítési jogokból, licencekből, valamint az Olimpiai Játékok ünnepléséből. Az Olimpiai Mozgalom fejlődésének előmozdítása érdekében a NOB bevétele egy részét átengedheti az NSSZ-ek, a Nemzeti Olimpiai Bizottságok, valamint a Szervezőbizottságok részére.

2. Az NSSZ-ek

Az NSSZ-ek olyan nemzetközi nem kormányzati szervezetek, amelyek egy vagy több sportot világszinten irányítanak, és amelyek az adott sportot vagy sportokat nemzeti szinten irányító nemzeti

sportszövetségeket foglalják magukban. A NSSZ-ek tevékenységének mindenkor összhangban kell állnia a Charta rendelkezéseivel.

3. A Nemzeti Olimpiai Bizottságok

A Nemzeti Olimpiai Bizottságok feladata a Chartával összhangban az Olimpiai Mozgalom fejlesztése, előmozdítása és védelme az adott Nemzeti Olimpiai Bizottság saját országában. A Nemzeti Olimpiai Bizottságok kizárólagos hatáskörébe tartozik saját országuk képviselője az Olimpiai Játékokon, valamint más, a NOB védnöksége alá tartozó regionális, kontinentális vagy világszintű több sportágas versenyeken. A Nemzeti Olimpiai Bizottságok kizárólagos hatáskörébe tartozik továbbá azon város kiválasztása a saját országukban, amely pályázatot nyújthat be az Olimpiai Játékok megrendezése jogának elnyeréséért.

IV. A CHARTA V. FEJEZETE: AZ OLIMPIAI JÁTEKOK

A Charta V. fejezete az Olimpiai Játékok rendezésére, az Olimpiai Játékokon való részvételre, az Olimpiai Játékok programjára, valamint a protokollra vonatkozó általános szabályokat tartalmazza.

A Charta csupán a szabályozás irányait határozza meg, az adott kérdésekre vonatkozó részletes szabályokat külön dokumentumok, különösen a pályázati eljárás folyamatáról szóló NOB szabályzat („**Pályázati Eljárás**”), a Rendező Város Szerződés, a Rendező Város Szerződés Minőségi Követelmények, valamint a Keretfeltételek tartalmazzák.

A Charta által szabályozott főbb témakörök:

1. Az Olimpiai Játékok ünneplése, rendezés és igazgatása:

- az Olimpiai Játékok ünneplése, különösen az Olimpiai Játékok időpontjára, a Rendező Városra, valamint a többletbevételre vonatkozó általános szabályok;
- a Rendező Város megválasztására vonatkozó rendelkezések;
- az Olimpiai Játékok egyes helyszíneire vonatkozó rendelkezések;
- a Szervezőbizottság létrehozására vonatkozó rendelkezések;
- az Olimpiai Játékok rendezési jogának visszavonásával kapcsolatos rendelkezések;
- az Olimpiai Játékok Koordinációs Bizottságára vonatkozó szabályok;
- az Olimpiai Faluval kapcsolatos rendelkezések;
- az Olimpiai Játékok alatt megrendezésre kerülő kulturális programokra vonatkozó rendelkezések.

2. Az Olimpiai Játékokon való részvételre vonatkozó általános szabályok:

- a részvételi szabályok megállapítása;
- a résztvevők nemzetisége;
- korhatárral kapcsolatos rendelkezések;
- a WADA Nemzetközi Doppingellenes Szabályzatának kötelező ereje az Olimpia Mozgalom valamennyi tagja számára;
- meghívás az Olimpiai Játékokon való részvételre.

3. Az Olimpiai Játékok programja:

- az Olimpiai Játékok programján szereplő sportágak felsorolása és a program meghatározására vonatkozó általános szabályok;
- az NSSZ-ek szerepe az Olimpiai Játékok megrendezésével kapcsolatban;
- az Olimpiai Játékok közvetítésére, valamint az Olimpiai Játékokkal kapcsolatos kiadványokra és hirdetésekre vonatkozó szabályok.

4. Protokoll előírások meghatározása:

- az Olimpiai helyszíneken alkalmazandó protokoll meghatározására vonatkozó rendelkezések;
- az Olimpiai személyazonosító és akkreditációs kártyára vonatkozó szabályok;
- az Olimpiai zászló és láng használatára, valamint a megnyitó és záró ünnepségek rendezésére vonatkozó általános rendelkezések;
- eredményhirdetésre és medálceremóniákra vonatkozó szabályok;
- a dicsőséglekta összeállításával kapcsolatos rendelkezések.

V. A CHARTA VI. FEJEZETE: INTÉZKEDÉSEK ÉS JOGHÁTRÁNYOK, FEGYELMI ELJÁRÁS ÉS VITARENDEZÉS

A Charta, vagy a WADA Nemzetközi Doppingellenes Szabályzat megszegése esetén a NOB Közgyűlése, a NOB Végrehajtó Bizottsága, valamint a NOB Fegyelmi Bizottsága a Chartában meghatározott intézkedéseket és joghátrányokat alkalmazhat.

A NOB valamely, az adott Olimpiai Játékokkal kapcsolatos határozatát (például helyezéssel vagy eredménnyel kapcsolatos döntés) az adott Olimpiai Játékok záró ünnepségének napjától számított három évig lehet megtámadni.

A NOB határozatok alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos jogvita a NOB Végrehajtó Bizottság, illetve bizonyos esetekben a Nemzetközi Sport Választottbírószág hatáskörébe tartozik. Az Olimpiai Játékok során, vagy azzal kapcsolatban felmerülő jogvita elbírálása kizárólag a Nemzetközi Sport Választottbírószág hatáskörébe tartozik, amely a Sport Választottbíráskodási Szabályzattal összhangban jár el.

VI. A JELENLEG HATÁLYOS CHARTA (2016. AUGUSZTUS 2.) VÁLTOZÁSAI

2016. augusztus 2-i hatállyal a NOB a Charta korábbi változatát néhány kisebb ponton megváltoztatta.

A hatályos Charta 33. pontja, valamint az ahhoz kapcsolódó szabály a korábbihoz képest úgy módosul, hogy összhangba kerüljön a jelenlegi pályázati eljárás szakaszainak meghatározásával. A korábban a pályázati eljárás részét képező ún. „jelentkezési szakasz” ugyanis a Charta hatályos rendelkezései szerint a továbbiakban már nem része a pályázati eljárásnak, a pályázati eljárás egységessé vált és a korábbi Charta szerinti „jelentkező” városok a továbbiakban közvetlenül pályázó városokként vesznek részt az eljárásban.

A hatályos Charta 48. pontjához fűződő szabály is módosításra került, ez azonban csupán technikai jellegű módosítás, mivel a korábban a médiára vonatkozó technikai iránymutatások a továbbiakban nem külön dokumentumban, hanem a Rendező Város Szerződés rendelkezései között szerepelnek.

Végül a hatályos Charta 51., 54-56. pontjai (protokoll, olimpiai láng használata, nyitó- és záróünnepség, éremátadási ünnepség) is megváltoztak, annyiban, hogy ezen eljárásoknál a továbbiakban az időközben megváltozott Rendező Város Szerződés rendelkezéseit is irányadóként figyelembe kell venni.